

Strøtanker fra en såkaldt naivist □

Skrevet af: **Christian Ydesen** | Offentliggjort: 01. oktober 2007

Bog anmeldelse: Pittelkow, Ralf og Jespersen, Karen "Islamister og naivister - et anklageskrift" People's Press 2006, 191 sider, 149 kr.

Efter gennemlæsning af Karen Jespersens og Ralf Pittelkows anklageskrift "Islamister og naivister" er bogens budskab klart: Islamisme er en totalitær ideologi og det er naivt at tro andet. Islamisme beskrives således entydigt som en totalitær bevægelse og sammenlignes i den forbindelse med nazisme og kommunisme: Hvis man tror på et kompromis eller en forhandlingsvej med islamisterne, så svarer det til 30'ernes naive forestilling om et kompromis med fascisterne. Jeg skal her ikke komme nærmere ind på de historieteoretiske problemstillinger forbundet med en sådan sammenligning; jeg skal blot konstatere, at det kan være vanskeligt at slutte fra et givet historisk fortilfælde til en ikke nærmere angivet fremtid. Sammenligningen virker derfor mest som et retorisk greb som led i bogens ambition om at overbevise læseren om rigtigheden af forfatterens udlægninger.

Islamister som entydigt begreb

Den centrale term islamister anvendes i bogen som en betegnelse for en gruppe med et fælles endemål: En islamisk verdensstat funderet i sharia-loven. Men allerede her begynder det problem, som skal vise sig at gennemsyre hele bogen; nemlig manglende nuanceringer. Det nævnes således ikke, at flere islamistiske bevægelser blot ønsker at genrejse det såkaldte kalifat i den moderne muslimske verden - altså ikke i verden som sådan - det er en nuancering og en diskussion som klart savnes i bogens definition af islamister.

Jespersen og Pittelkow pointerer imidlertid vigtigheden af at gøre sig klart, at islamisme ikke er direkte synonym med Islam (side 9) og der tegnes i forlængelse heraf et skel mellem frihedsorienterede muslimer og islamister (side 14). Islamismens ideologi beskrives imidlertid som værende baseret på en sammenhæng mellem religion og politik, mens Islam i almindelighed også beskrives som en kombination af religion og politik. Den politiske dimension kommer ind i både islamismen og i Islam, fordi der er tale om en lovreligion og det er derfor, ifølge forfatterne, nødvendigt kontinuerligt at være opmærksom på, hvorledes Islam bruges politisk (side 11). Dermed får forfatterne imidlertid ikke på en konstruktiv og metodisk adækvat måde opstillet det skel mellem islamister og frihedsorienterede muslimer, som de selv advokerer for. Årsagen er at begge grupper qua Islam beskrives som værende funderet i en lovreligion der kombinerer politik og religi-
on.

Et af problemerne med Islam i almindelighed og med islamisterne i særdeleshed er således, ifølge forfatterne, den lovreligiøse dimension. Det er klart, at religiøst begrundende politiske tiltag kan være demokratisk problematiske, fordi de ikke er åbne for diskussion, men udbasunerings af Islams lovreligiøse dimension som et problem synes alligevel at være en fattigt underbygget påstand af flere grunde.

For det første findes der mangfoldige retninger indenfor Islam, hvoraf nogle klart må karakteriseres som værende i opposition til de mere lovreligiøse retninger indenfor Islam. Det gælder blandt andet sufismen der på mange måder er rettet mod tilværelsens eksistentielle dimensioner.

For det andet er det uklart, hvad en lovreligion nærmere er for en størrelse. Begrebet lovreligion har lutheranske rødder og er oftest blevet brugt i en karakteristik af jødedommen, men begrebet er bestemt ikke entydigt, hvilket bl.a. kommer til udtryk, hvis man vender blikket mod andre religioner. For det tredje må man nemlig sige, at andre religioner også kan karakteriseres som lovreligioner -

religioner som forfatterne ikke antager skaber problemer i verden. Selvom man i en lutheransk forståelse vil tage afstand fra at karakterisere kristendommen som en lovreligion, er billedet måske mere mudret end som så. Filosofen John Stuart Mill, som forfatterne i øvrigt flittigt benytter i anden sammenhæng, mener klart, at kristendommen besidder en lovmæssig dimension, men det synes ingenlunde at vække forfatternes interesse. Mill siger i den forbindelse: "*Ved Kristendom forstaar jeg her det, der af alle kirker og sekter betegnes saaledes: de Grundsætninger og forskrifter, der indeholdes i det Ny Testamente. Disse betragtes som hellige og antages som Love af alle dem, der bekjende sig til Kristendommen (...)*" (Mill, J.S. "Om friheden", I: Hartnack, Justus "De store tænkere - Mill" Rosinante 2000, side 211f.). Fremvæksten af protestantismen i den kristne verden var netop udtryk for et ønske om at søge tilbage til originalteksterne i et opgør med den katolske udlægning af teksterne. Faktisk finder man her meget vidtgående eksempler på protestantiske ønsker om at indrette verden efter kristne love; her skal blot nævnes reformatoren Calvins anvisninger om at etablere et præstestyre for derved at hindre overtrædelser af Guds lov.

Disse lighedspunkter mellem den spirende protestantisme og islamismen ignoreres fuldstændig af forfatterne - måske fordi det ville nedbryde det klare og utvetydige skel som forfatterne søger at bygge op mellem en islamisk og en vestlig kultur, hvilket jeg siden skal vende tilbage til. For nu at blive i sporet omkring nuanceringer i bogens definitioner, så hedder en af overskrifterne rent faktisk "To slags islamisme", men efter at have diskuteret forskellige grader af ekstremisme overfor mere moderate islamister, ender forfatterne alligevel ud i at der ikke er forskel, fordi de forskellige gruppers endemål fremdeles er det samme; nemlig udbredelse af Islams indflydelsessfære til hele verden (side 55 og 58). Bogen undlader i den forbindelse helt at adressere det meget interessante spørgsmål, hvad islamisternes krav om at verden skal imødekomme Islam i deres udgave, betyder for andre muslimer? Igen peger denne undladelse på at nuanceringerne i bogens analyse slet ikke er på plads. De dukker blot op fra tid til anden, men er ikke gennemførte i noget der kunne minde om en stringent forstand (se bl.a. side 38ff.).

Dette kommer ikke mindst til udtryk gennem fraværet i fremstillingen af de intense teologiske uenigheder indenfor Islam i forhold til bl.a. problemet med afstand og nærvær i forhold Gud. Problemet opstår, fordi Gud på én gang er en skabende gud, hvilket indikerer afstand, og en nærværende Gud qua guds enhed med alting (tawhid). Andre teologiske uenigheder i Islam drejer sig bl.a. om menneskets muligheder for at forbinde sig med Gud via fornuften og spørgsmålet om Koranens historicitet / evighed.

Summa summarum er at forfatterne ikke formår at fastholde de indledningsvise definitioner på en stringent måde og dermed tegner der sig et forplumret billede af, hvad der egentlig argumenteres mod - handler det om islamister, muslimer eller Islam i almindelighed? Denne tvetydighed kommer tydeligt til udtryk i dette citat: "*I det hele taget har de [muslimer, red.] en anden holdning til forholdet mellem ytringsfrihed og religion end danskerne (...)* Her er et klart kultursammenstød. Størstedelen af de muslimske indvandrere er præget af Islams fjendtlige holdning til ytringsfrihed, når den rører ved Allahs åbenbaring og religiøse autoriteter." (side 24) Forplumringen bliver endnu stærkere, når forfatterne skriver, at: "*Kultursammenstød er en uadskillelig del af indvandringen fra lande med en meget anderledes samfundsform og kultur.*" (side 25, se også side 126). Citaterne viser, at forfatterne abonnerer på en forestilling om en dualistisk modsætning mellem Islam og en angiveligt sammenhængende vestlig kultur. Og det er samtidig svært at tro, at forfatternes anke kun er mod islamisterne, som det ellers fremgår af bogens indledningsvise spæde forsøg på skelne mellem islamister og frihedssøgende muslimer.

Der er dog ingen tvivl om at islamisterne generelt fremstilles som hovedproblemet i bogen. Det skyldes ikke mindst at tilslutningen til islamisterne vokser blandt muslimer og dermed bliver det i stigende grad nødvendigt at finde ud af, hvorledes islamisme som totalitær ideologi skal tackles.

Problemet accentueres, fordi der angiveligt vil være et muslimsk flertal i Europa ved udgangen af dette århundrede (side 15f.). Denne befolkningsmæssige udvikling dokumenteres på basis af den kendte islamforsker Bernard Lewis (1916-).

Lewis er bl.a. kendt for at have ført intense diskussioner med Edward Said vedrørende orientalisme samt for at have fostret termen "civilisationernes sammenstød". Samtidig er Lewis meget benyttet af Bush regeringen i Washington og han har bl.a. advokeret for invasionen af Irak i 2003.

Lewis er bl.a. blevet kritiseret for en essentialistisk tilgang som ikke lægger vægt på Islams indre pluralisme, dynamik og historiske kompleksitet og hans synspunkter er således på ingen måder uimodsagte. Ikke mindst grundet kompleksiteten i de spørgsmål forfatterne søger at behandle synes henvisningen til Lewis derfor at være udtryk for et noget ensidigt kildegrundlag, idet nogle nuancerende betragtninger klart ville være at foretrække.

At Lewis er en omdiskuteret historiker med udprægede konservative tendenser er naturligvis ikke det samme som at hans tese om et muslimsk befolkningsflertal i Europa ved udgangen af det 21. århundrede er fejlagtigt. Men på samme måde som ved alle andre demografiske fremskrivninger er der tale om en videnskabeligt meget usikkert funderet påstand. Dette undlader forfatterne desværre helt og aldeles at bemærke.

Muslimsk indflydelse i Europa - ulven kommer

Humlen i forfatternes problemstilling er, som allerede nævnt, at islamisterne søger at udbrede deres religion og politik til resten af verden og samtidig blander den muslimske verden sig fremdeles i indre europæiske forhold - i den forbindelse undlader forfatterne i øvrigt igen at opretholde deres tidligere skel mellem islamister og frihedsorienterede muslimer (side 16).

Med henvisning til Sarkozy-støtten Pierre Lellouche (1951-) søger forfatterne at dokumentere den muslimske indflydelse i Europa, idet Lellouche mener, at den muslimske tilstedeværelse i Frankrig er bestemmende for fransk udenrigspolitik (side 16). Påstanden dokumenteres dog ikke yderligere. En central begivenhed som på mange måder fungerer som omdrejningspunkt for bogens argumentation i den forbindelse er Muhammedkonflikten (jeg vælger her at benytte forfatternes betegnelse for det der internationalt er kendt som "the cartoon crisis"), der ifølge forfatterne handlede om at Danmark skulle tilpasse sig sharialoven. Som en indskudt bemærkning i forhold til sharialoven finder jeg anledning til at bemærke, at forfatterne undlader at gøre sig den ulejlighed at forklare, hvad sharia-loven egentlig er for en størrelse. Dermed kommer den blot til at fungere som en sort og uigennemsigtig kasse af rendyrket ondskab, som udelukkende tjener et formål som modbillede - der er med andre ord tale om et retorisk greb fra forfatternes side.

Pittelkow og Jespersen søger i deres analyse at sætte Muhammedkonflikten ind i en politisk kontekst, idet de bl.a. anfører en række pragmatiske grunde for mellemøstlige lande til at gå ind i Muhammedkonflikten med kritik af Danmark. Blandt andet nævnes et forestående parlamentsvalg i Egypten (side 27). Det anføres videre, at en række islamiske organisationer og lande kunne bruge sagen til at opnå respekt - såvel internt som eksternt. Samtidig synes forfatterne at mene, at de overbevisende har argumenteret for en islamisk fælles agenda om at samle det muslimske fællesskab i verden - ummaen. Dette virker ingenlunde overbevisende på denne anmelder. Hvad har politiske interesser som ønsket om at vinde et parlamentsvalg at gøre med udbredelse af Islam i Vesten? Og viser forfatternes fremhævelse af forskellige politiske bevæggrunde til at kritisere Danmark ikke at der er tale om pragmatiske overvejelser, der netop ikke siger noget om et kultursammenstød?

Hvorom alting er så beskrives Muhammedkonflikten som "(...) *en medvindssag set med islamiske briller.*" (side 28). Igen er det vanskeligt at dechifrere om forfatterne mener muslimer i almindelighed eller islamister - ikke mindst fordi det anføres, at hjemlige imamer, visse muslimske

regeringer og islamisterne i Mellemøsten og Asien kunne bruge Muhammedkonflikten i deres eget kram (side 28). Det viser dog med al tydelighed, at forfatterne advokerer for eksistensen af en muslimsk fælles interesse om at vække ummaen. Der må altså være tale om en objektiv muslimsk interesse, som alle muslimer - lige fra hjemlige imamer over muslimske regeringer til islamister i Mellemøsten og Asien - kan abonnere på. Det kan i sig selv være en højst problematisk antagelse; dels fordi den lukker horisonten af for andre forklaringsmodeller og dels fordi antagelsen af en objektiv muslimsk interesse som minimum er for unuanceret. Det kunne således have været meget interessant om forfatterne havde gjort noget for at afdække forudsætningerne og betingelserne for eksistensen af denne angivelige interesse, men det er desværre et fraværende spørgsmål i bogen.

Forfatterne anfører blot, at de muslimske parter i takt med krisens eskalation fandt det opportunt at højne sine krav - igen skelnes der ikke mellem de forskellige muslimske parters bevæggrunde for at højne kravene. Det antages blot, at de alle søgte at udbrede Islams indflydelsessfære. I forhold til at italesætte den angivelige muslimske fællesinteresse trækker forfatterne på en lang række yderligtgående islamister, der derved kommer til at fungere som talsmænd for det globale muslimske trossamfund.

I takt med de indhentede pointer fra Bernard Lewis synes der også her at være tale om et ganske ensidigt kildegrundlag. For at sætte tingene på spidsen kunne man måske spørge om Søren Krarups karakteristik af menneskerettighederne som "dansen om gulvkalven" er dækkende for danskernes holdning til menneskerettigheder?

Forfatterne fremhæver videre, at 58% af unge muslimer i Danmark mener at Islam har betydning for deres daglige levevis, mens det samme tal kun er 25% for forældregenerationens vedkommende (side 68). Det siger naturligvis intet om, hvorvidt de unge muslimer er blevet yderligtgående islamister. Samtidig ville det have været interessant med en sammenligning af andre religioners vækst i disse år - er det kun Islam der fylder mere i de unges identitetsdannelse? Hvad med eksempelvis opblomstringen af den neokonservative kristendom og debatten om intelligent design, hvor religion af teoriens tilhængere bliver sat over videnskab? Denne diskussion er netop interessant, fordi forfatterne kritiserer islamisterne for at sætte koranen over videnskab, mens de ikke får med at der faktisk findes lignende strømninger indenfor det forfatterne betegner som den vestlige kultur. Dermed kunne man lige så vel vælge at rejse en diskussion om religion overfor videnskab som omdrejningspunkt frem for en diskussion centreret omkring et kultursammenstød mellem muslimsk kultur og Vesten.

Dystre udenlandske eksempler

Grundlæggende søger forfatterne at vise, at muslimer i de vestlige lande vælger at organisere sig i parallelsamfund. Til at underbygge denne tese om parallelsamfund anfører forfatterne, at indvandrere i Danmark ser meget lidt eller slet intet dansk TV (side 89). Det er imidlertid en falsk påstand, idet en ny undersøgelse fra august i år viser, at TV2, DR1 og TV3 er indvandreres foretrukne TV-kanaler (<http://www.dr.dk/Nyheder/Kultur/2007/08/23/223849.htm>).

Man kan sætte spørgsmålstegn ved om udviklingen af parallelsamfund og deraf følgende manglende integration i det hele taget udgør et problem - eller på hvilke betingelser det kan siges at udgøre et problem? Jøder og kinesere i Vesten lever eksempelvis ofte også i parallelsamfund. Det skal jeg ikke forfølge yderligere her, for der er ingen tvivl om at Jespersen og Pittelkow ser muslimske parallelsamfund som et stort problem i Vesten. Det er i øvrigt værd i den forbindelse at bemærke, at integration er ensbetydende med værdi-adoption i Jespersens og Pittelkows univers (side 96 og 104). Storbritanniens multikulturelle samfund bliver fremhævet som skræmmeeksempel på hvor galt det kan gå, hvis ikke integrationen gennemføres (side 99ff.). Forfatterne mener, at en multikulturel indstilling uvægerligt vil styrke islamismen (side 109). Her kunne det være interessant at overveje om ikke også krigen mod terror og den restriktive udlændingepolitik, der deler borgerne op i A og B

hold (jf. bl.a. den nye positivliste over uddannelser og jobs som kan danne grundlag for familiesammenføring) kunne tænkes at have en finger med i spillet?

Sverige og Tyskland fremhæves også som skræmmeksempler på lande der ledes af naivister og forfatterens underliggende fremstilling er hele tiden, at de politisk korrekte eliter har spillet fallit, mens de brede befolkninger instinktivt reagerer korrekt ved at kræve modstand mod det multikulturelle samfund. Der er i det hele taget en aura af romantisk kulturessentialisme i denne sammenhæng - folkesjælene rejser sig til oprør. Man kan måske lidt tørt tage Niels Hausgaards gamle spørgsmål op: Gad vide om de fleste er de bedste eller bare de fleste? Forfatterne nævner videre en lang række uhyrligheder som muslimer og islamister har begået i Europa. Blandt andet anfører de, at en muslimsk drabsmand i Frankrig, der havde slået en muslimsk pige ihjel, fordi hun ikke bar tørklæde, blev mødt af klapsalver på gerningsstedet (side 118). I denne opremsning af nærmest dyriske handlinger er det lige før bogen kammer over til at blive et farligt agitationskrift - ikke fordi jeg ønsker at anfægte begivenhederne, men forfatterne kan i deres ensidige valg af muslimske ugeringer meget vel risikere at anspore til radikal handling hos disponerede repræsentanter for de opflammede folkesjæle.

Karen Jespersen og Ralf Pittelkow fremstår med deres pessimisme i det hele taget som fortalere for det multikulturelle samfunds umulighed.

Ytringsfriheden

En tilbagevendende figur i bogen er, som nævnt, den liberale filosof John Stuart Mill (1806-1873) og hans pointering af ytringsfrihedens ukrænkelighed. Som videnskabsteoretiker og samfundsfilosof var det Mills ærinde at invitere verden til at vise at vore holdninger er forkerte, fordi han deri ser det sikreste grundlag for vore holdninger. Forfatterne kobler Mills betragtninger med Muhammedkonflikten, idet de fremfører, at hvis noget er krænkende, så er det nok noget relevant og træffende og dermed noget vigtigt for samfundsdebatten (side 20). Forfatterne anfører denne pointe som værende Mills, men der anføres ikke en notehenvielse til Mills værker i denne forbindelse. Ovenfor henføres til Mills "On liberty" - dog uden sideangivelse - men denne anmelder ser sig ikke i stand til at finde pointen om en sammenhæng mellem det krænkende og det relevante i Mills "On liberty". Men lad nu tvivlen komme forfatterne til gode og lad mig blot rejse spørgsmålet, om ikke det er tænkeligt, at noget krænkende kunne være irrelevant?

Forfatterne er af den opfattelse, at to fundamentalt forskellige holdninger til ytringsfrihed står overfor hinanden: en siger at såfremt absolutte sandheder modsiges, så må det medføre en straf og en anden siger, at ytringsfriheden er ukrænkelig og ikke kan gradbøjes (side 133 og 139). Det kan imidlertid indvendes at ytringsfriheden altid har været forbundet med visse juridiske begrænsninger. Jeg tænker her bl.a. på injurie- og racismelovgivningen. At fremstille ytringsfriheden som total og uindskrænket i Vesten er således en sandhed med modifikationer.

Mere interessant er det måske, at forfatterne i deres stærke forsvar for Jyllandspostens Muhammedtegninger, kommer til at give det indtryk, at man ikke må mene noget om disse tegninger uden at krænke ytringsfriheden - man kan spørge om ikke det netop er en krænkelse af ytringsfriheden?

Ulve i fåreklæder

Et af bogens hovedbudskaber er, at vi ikke må lade os narre af de påståede moderate muslimske kræfter (se bl.a. side 86f.) I det hele taget tages der i bogen skarpt afstand fra det man kan kalde den muslimske offermentalitet i forhold til vestlig ekspansion (se bl.a. side 61ff.). Til at gøre op med den muslimske offermentalitet bringes en meningsmåling ind fra sidelinjen: Hvad er hovedårsagen til manglende velstand i muslimske lande? I Egypten og Jordan svarede et flertal "amerikansk/vestlig politik", mens man i Vesten fik mere blandede besvarelser (side 64f.). Sammenhængen er klar i

forfatterens optik: de muslimske befolkninger er uoplyste og tager derfor fejl. Det antages som åbenbart, at Vesten spiller en positiv rolle i verden. På ingen måde gør forfatterne sig den ulejlighed rent faktisk at diskutere det rimelige i en muslimsk kritik af Vesten. Der kan imidlertid gives talrige historiske eksempler der kan understøtte en sådan. Her skal blot nævnes vestlig støtte til det grusomme indonesiske militærdiktatur under general Suharto, vestlige selskabers grådighed i forhold til den arabiske olie (bl.a. i Irak), ensidig vestlig støtte til Israel i konflikten mellem israelere og palæstinensere og USA's fortsatte militære tilstedeværelse i muslimske lande (til trods for at den kolde krig for længst er slut).

Islamisk kulturs defensive status i verdens globalisering udelades således fuldstændig i bogen. I stedet lyder devisen: I skal ikke lytte til dem - de klynker bare - de er i virkeligheden ulve i fåreklæder. Der er med andre ord blot tale om islamistisk spin (side 135).

I virkeligheden er muslimerne de religiøse forfølgere (side 137). I den forbindelse henledes læserens opmærksomhed på, at arabiske skolebøger indtager en intolerant holdning overfor jøder og kristne, hvilket bakkes op af en analyse fra "Freedom House". Dermed påpeger forfatterne en hyklerisk holdning hos muslimer, idet de under Muhammedkonflikten krævede tolerance overfor Islam - gad vide om der egentlig er tale om de samme muslimer? Her skal ikke tages stilling til det rigtige i den udlægning, men det skal blot bemærkes, at "Freedom House" er sponsoreret af den amerikanske regering og er blevet kritiseret for at være alt for blød i sin kritik af amerikanske allierede og USA. Pittelkow og Jespersen fremhæver videre en lang række særdeles grelle eksempler på overgreb i den arabiske verden (bl.a. side 48ff.). Herudfra er den implicite argumentation at det på den baggrund kan deduceres, at sådan er islamister. Sagerne uddybes imidlertid ikke og de sættes ikke ind i en analytisk kontekst.

For at vise islamismens inficering af muslimer forklares et fænomen som Hamas' selvmordsbombere ud fra tilknytning til det muslimske broderskab. Dette må imidlertid siges at være en temmelig amputeret forklaringsmodel - alene af den grund af den peger på én årsag til et meget komplekst og historisk variabelt fænomen. Kunne Israels politik overfor palæstinenserne eksempelvis ikke også tænkes at være en relevant faktor? Videre er det værd at bemærke, at mange religioner har praktise-ret selvmordsbombninger, hvilket stiller spørgsmålstegn ved om religion i det hele taget er en relevant parameter, når fænomenet selvmordsbombning skal under luppen.

Indsnævringen af handlingshorisonten - naivisternes fallit

Handlingshorisonten indsnævres betydeligt, fordi forfatterne fremdeles argumenterer for at islamister - igen forstået som en homogen gruppe - er sådan og sådan og vil det og det. Via denne ivrige påhæftning af prædikater er der ikke længere rum for spontanitet og mulighed - islamisterne er med andre ord reduceret til objekter der udelukkende repræsenterer en totalitær bevægelse. Dermed anskues de ikke længere som individer med derimod blot som repræsentanter for en bevægelse. Dermed favner forfatterne netop den gruppementalitet som de selv skriver islamister er i besiddelse af, og dermed giver de samtidig køb på deres eget vestlige oplysningsgrundlag, hvor individet er den ultimative enhed. Der er således tale om en devaluerende logik af islamister i bogen.

Det er denne anmelders vurdering at Jespersen og Pittelkow alt for mange steder konkluderer på et alt for tyndt grundlag. Dette ikke for at sige, at der ikke kan være sandhed i deres pointer, men grundlaget er ganske enkelt ikke argumentationsteoretisk konsistent. Eksempelvis nævnes det på side 52 at en fatwa forbyder kvinder at tale med folk, som de ikke kender. På den baggrund konstateres det tørt: "Intet under, at det kan knibe med integrationen." Der er en række skjulte forudsætninger i den slutning, som det vil føre for vidt at ekspliciterer her, blot skal nævnes: muslimske kvinder lader sig åbenbart styre af fatwaer og integrationsproblemer kan ikke skyldes danskernes arrogance og selvgothed.

I det hele taget synes forfatterparret at mene, at integrationsproblemer skyldes de integreredes baggrund i Islam (se bl.a. side 73). Der er ingen tanke om at italesættelsen af og et vedholdende fokus på religiøse skel kan være en forklarende årsag. I stedet ligger problemet entydigt i at muslimer har en tendens til at klumpe sig sammen i parallelsamfund og samtidig slås det fast, at flere indvandrere uvægerligt vil medføre flere problemer (side 76).

Med integrationsdebatten er vi fremme ved det andet centrale begreb i bogen; nemlig naivister. Naivisterne defineres som de meningsdannere og politikere, som ikke forstod, hvad der var på spil i Muhammedkonflikten (side 124). De beskrives videre som uvidende, naive, provinsielle, politisk korrekte og stærkt skyldbevidste i forhold til egen kultur (side 124). Samtidig er naivisterne nedladende overfor muslimer, fordi de opfatter dem som ofre som man ikke kan stille samme krav til som til danskere (side 129). Endelig står det klart, at naivisterne blot udnyttes af islamisterne (side 144), hvilket harmonerer fint med forfatterens "ulve i fåreklæder"-tese, som beskrevet ovenfor. Det er således ikke værd at lytte til naivisterne. Virkeligheden beskrives endda som værende i opposition til naivisterne (side 130), hvilket gør det rimeligt at slutte, at virkelighed må fungere som en absolut størrelse i bogen. Ud fra en betragtning om at virkelighed er det der virker på os, er bogen imidlertid farlig, fordi den søsætter en virkelighed som ikke er aktuel for mange af dens læsere. Den får med andre ord en handlingsdimension. Men en handlingsdimension som er amputeret og blind, fordi bogen gennem sin enten/eller tænkning lukker handlemuligheder frem for at åbne dem. Den ansporer udelukkende til konfrontation. Der er intet rum for dialog og konflikt, krig og udryddelse står på implikationernes trappe. Noget andet er, at det er vanskeligt at se, hvad forfatterne synes, man skal stille op, udover at sætte hårdt mod hårdt.

Kampen mod islamismen beskrives således som en entydig størrelse - igen er der ikke levnet plads til nuanceringer (se eksempelvis side 144).

I forhold til opbygningen og argumentationen i bogen, gør Jespersen og Pittelkow god brug af den gamle simple regel: 'sig hvad du vil sige - sig det - og sig, hvad du lige har sagt' - bogen rummer mange gentagelser og gensyn med allerede behandlede emner.

Den overordnede logik i bogen er, at islamisterne aldrig stopper og dermed antager forfatterne en historisk uvariabel samlet front mod målet om at realisere sharia overalt i verden. Det vil med andre ord sige, at når vi nu har fundet ud af at islamisterne aldrig helmer, så behøver vi heller ikke begrave stridsøksen (side 158). Dermed opstår der et kapløb mod laveste fællesnævner. Den indlejrede logik i bogen er således at fasthed og konsekvens medfører færre konflikter, mens eftergiveness medfører flere konflikter (side 121f.) Bogen tegner derfor et særdeles dystert og lidet konstruktivt billede af en angiveligt fastlåst situation.

Efter at have læst bogen kunne man måske overveje om der i virkeligheden findes en tredje kategori efter islamister og naivister, som passende kunne benævnes populistler...

For nu at bryde den negative spiral som Pittelkow og Jespersen søsætter med deres bog, synes jeg det kan være konstruktivt at slutte af med to citater, som begge bygger på en helt anden logik end Pittelkows og Jespersens dystre enten/eller tænkning.

"Hvis de kristne ville lære de vanthro at være retfærdige mod Kristendommen, skulle de selv være retfærdige mod Vantroen..."

- John Stuart Mill -

"Mørke kan ikke uddrive mørke; kun lys kan gøre det. Had kan ikke uddrive had; kun kærlighed kan gøre det."

- Martin Luther King -